



DEUTSCH
FÜRS LEBEN

WALDEMAR
GRZEBIEŃ

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania języka niemieckiego dla szkoły branżowej II stopnia

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2019

Strona redakcyjna

Redakcja merytoryczna – Elżbieta Witkowska

Recenzja merytoryczna – dr Danuta Koper

Agnieszka Szawan-Paras

Katarzyna Szczepkowska-Szczeńiak

dr Beata Rola

Redakcja językowa i korekta – Altix

Projekt graficzny i projekt okładki – Altix

Skład i redakcja techniczna – Altix

Warszawa 2019

Ośrodek Rozwoju Edukacji

Aleje Ujazdowskie 28

00-478 Warszawa

www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji

Stosunki pokrewieństwa (Verwandtschaftsverhältnisse)

Klasa/czas trwania lekcji

III/45 minut

Cel ogólny

- Rozwijanie zasobu środków gramatycznych, leksykalnych, ortograficznych oraz fonetycznych.
- Tworzenie wypowiedzi ustnych i pisemnych.

Cele operacyjne (szczegółowe)

Uczeń:

- wymienia stopnie pokrewieństwa,
- odmienia rzeczownik w dopełniaczu,
- mówi, kto jest kim w jego rodzinie,
- rysuje i omawia drzewo genealogiczne jego rodziny.

Metody/techniki/formy pracy

- praca indywidualna,
- praca w parach.

Środki dydaktyczne

- karta pracy (dostosowana do potrzeb uczniów z SPE): przykładowy schemat rodziny Berger i stosunków pokrewieństwa między nimi, np. Hans Brinkmann + Sabine Brinkmann (geb. Altmann), Werner Brinkmann + Hannelore Brinkmann (geb. Klinsmann), Konrad Wehner + Beate Wehner (geb. Brinkmann), Anita Brinkmann, Rüdiger Brinkmann + Marion Brinkmann (geb. Berger), Anna Brinkmann und Andreas Brinkmann,
- tablica kredowa,
- laptop i rzutnik multimedialny,
- słowniki.

Opis przebiegu lekcji

- Nauczyciel podaje cele lekcji.
- Nauczyciel prosi uczniów o podejście do tablicy i napisanie znanych już określeń stosunków pokrewieństwa.
- Uczniowie zapisują najprawdopodobniej te najprostsze, np. Vater, Mutter, Sohn, Tochter, Oma (Großmutter), Opa (Großvater), Onkel, Tante, itd.
- Nauczyciel rozdaje karty pracy. Uczniowie formułują zdania, np.:
 - Werner Brinkmann ist der Sohn von Hans und Sabine Brinkmann.

- Anita Brinkmann ist die Tante von Anna und Andreas Brinkmann., itd.
- Nauczyciel wyświetla na ekranie rzutnika kolejne, rzadziej używane określenia stosunków pokrewieństwa, np.: Nichte, Neffe, Urgroßvater, Urgroßmutter, Cousin, Cousine, Schwager, Schwägerin, Schwiegervater, Schwiegermutter (Schwiegereltern), itd.
- Uczniowie objaśniają, kim są te osoby, np.:
 - Die Nichte ist die Tochter der Schwester oder des Bruders.
 - Der Neffe ist der Sohn des Bruders oder der Schwester.
 - Der Urgroßvater ist der Vater des Vater oder der Mutter.
- Powyższe definicje zostają zapisane na tablicy.
- Nauczyciel zwraca uwagę na częste użycie rzeczowników w dopełniaczu. Uczniowie starają się sformułować regułę odmiany rzeczownika w dopełniaczu.
- Nauczyciel wyświetla na ekranie rzutnika tabelkę odmiany rzeczownika po rodzajniku określonym z podaną odmianą w mianowniku, celowniku i bierniku. Z pomocą uczniów zostają uzupełnione formy dopełniacza.
- Uczniowie tworzą pary i wyjaśniają sobie nawzajem relacje panujące w ich rodzinach, np.: Onkel Marcin ist der Bruder meiner Mutter. Kasia ist die Frau meines Bruders. Oma Krystyna ist die Mutter meines Vater und die Frau meines Großvaters.
- Zadanie domowe: Uczniowie mają narysować drzewo genealogiczne swojej rodziny i przygotować się do jego prezentacji na następnej lekcji.

Komentarz metodyczny:

Formułując definicje, kim są Neffe, Nichte, Urgroßvater, Cousine, itp. uczniowie nie znają jeszcze zasad odmiany rzeczownika w dopełniaczu. Są więc skazani na własną intuicję oraz pomoc nauczyciela, który będzie poprawiał rodzajnik. Chodzi o to, by w umyśle ucznia pojawiło się pytanie, dlaczego używa się takiego a nie innego rodzajnika. Uczeń będzie zmotywowany do szukania rozwiązania problemu, który nagle się pojawił na jego drodze. Trudno zmotywować ucznia ogólnym stwierdzeniem, że dziś pozna sposób odmiany rzeczownika w dopełniaczu. To zbyt abstrakcyjne stwierdzenie, a przypadek uczniowi w tej chwili zupełnie niepotrzebny. Dlatego należy przedstawić mu jakiś problem do rozwiązania, do którego on nie posiada narzędzi. Wtedy będzie ich potrzebował i będzie maksymalnie skoncentrowany, by je poznać. A samodzielnie sformułowaną regułę lepiej zapamięta.

Jeśli zostanie wystarczająco dużo czasu uczniowie powinni przepisać tabelkę z odmianą rzeczownika do zeszytu lub tylko uzupełnić w tabelce już posiadanej

formy dopełniacza. W innym przypadku nauczyciel może przesłać uczniom tabelkę za pomocą poczty elektronicznej i polecić przepisanie jej w domu. W przypadku większości ludzi zapisanie czegoś pozwala to lepiej zapamiętać.

Na następnej lekcji uczniowie będą prezentować drzewo genealogiczne swojej rodziny. Za jego prawidłowe przygotowanie mogą otrzymać ocenę. W przypadku dużej ilości błędów powinni otrzymać możliwość nadrobienia braków i ponownej prezentacji ćwiczenia.

Przy ocenianiu drzewa genealogicznego przygotowanego przez ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi nie należy oceniać tempa mówienia ani strony graficznej pisma.